

జిందగీ జాబ్బాయి

అనేకానేక కారణాలతో గుండె గండాలపాలు అవుతున్నది. చిన్నతనంలోనే హార్టోగాలు దాపురిస్తున్నాయి. జీవనశైలి మార్పులతో, ముందస్తు జాగ్రత్తలతో మన గుండెను మనం కాపాడుకోవచ్చు.

- మనిషి శరీరంలో అత్యంత కీలకమైన అవయవం గుండె. రక్తాన్ని సరఫరా చేస్తూ.. కణజాలం ద్వారా ప్రాణ వాయువు, పోషకాలు శరీరం మొత్తానికి చేరుకునేలా చేస్తుంది.
- మనిషి మనుగడకు ఆరోగ్యకరమైన గుండె అవసరం. సమతుల్యహారం, క్రమం తప్పని వ్యాయామంతో కూడిన సరైన జీవనశైలి.. గుండె ఆరోగ్యానికి దోహదం చేస్తాయి.
- మొత్తంగా గుండెకు అంద జమీ..
- ఆరోగ్యకరమైన ఆహారం గుండె ఆరోగ్యంలో సమతుల్య ఆహారాని కీలకపాత్ర. ఆహారం విషయంలో తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు అనేకం..
- పొట్టుతయని ధాన్యాలు ఈ రకమైన ధాన్యంలో ఫైబర్, ఇతర పోషకాలు సమృద్ధిగా ఉంటాయి. ఇవి రక్తపోటును నియంత్రించి.. గుండెను ఆరోగ్యంగా ఉంచుతాయి. దంపుడు బియ్యం, ఓట్మీల్, హోట్ గ్రెయిస్ బ్రెడ్ లేదా పాస్తా ఆహారంలో భాగం చేసుకోవాలి.
- క్రొటీన్లు, చేపలు, కొవ్వు తక్కువ పాల పదార్థాలు, లేత

గుండెకు.. అండగా!

మానం (ఇందులో తక్కువ సాచురేటెడ్ కొవ్వు ఉంటుంది).. ద్వారా అంది ప్రోటీన్లు గుండెకు ఎంతో మేలుచేస్తాయి.

పండ్లు, కూరగాయలు
వీటిలో విటమిన్లు, మినరల్స్, ఫైబర్ పుష్కలం. అదే సమయంలో క్యాలరీలు తక్కువ. రకరకాల పండ్లు, కూరగాయలను ఆహారంలో భాగం చేసుకుంటే శరీర బరువు, రక్తపోటు (బీపీ) అదుపులో ఉంటాయి.

మంచి కొవ్వులు
అన్ని కొవ్వులు చెడ్డవి కాదు. మోనో అన్సాచురేటెడ్, పాలీ అన్సాచురేటెడ్ కొవ్వులు శరీరంలో చెడు కొలిస్ట్రాల్ స్థాయిలను తగ్గిస్తాయి. మంచి కొలిస్ట్రాల్స్ను పెంచుతాయి. అవకాడో, గింజలు, అలివ్, చేపలు ఆరోగ్యకరమైన కొవ్వులకు నిల్వలు.

ఉప్పు కొద్దిగా
సోడియం ఎక్కువగా తింటే అధిక రక్తపోటుకు దారితీస్తుంది. గుండె రక్తనాళాల జబ్బుల ముప్పు పొంది ఉంటుంది. కాబట్టి, సోడియం ఉన్న ప్రాసెస్డ్ ఆహారాన్ని దూరం పెట్టాలి. మనం తినే తిండిలో అదనపు ఉప్పును చేర్చుకోకపోవడం మంచిది.

జీవనశైలి ప్రధానం
ఆహార అలవాట్లకు తోడు గుండె ఆరోగ్యం విషయంలో జీవనశైలి కూడా ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తుంది.

క్రమం తప్పని వ్యాయామం
నిత్య వ్యాయామం, తగినంత శారీరక శ్రమ శరీర బరువును ఆరోగ్యకరమైన రీతిలో ఉంచుతాయి. కొలిస్ట్రాల్, రక్తపోటు స్థాయిలను తగ్గిస్తాయి. దీని అమరికన్ హాట్ అసోసియేషన్ సూచన మేరకు.. ప్రతి ఒక్కరూ వారానికి 150 నిమిషాలు ఓ మోస్తరు వ్యాయామం చేయాలి.

ధూమపానానికి దూరంగా
పాగ అలవాటు రక్తనాళాల (ధమనుల) లైనింగ్పై కొవ్వు పేరుకునేలా కీడు చేస్తుంది. దీంతో రక్తనాళాలు కుంభించుకుపోతాయి. ఇది గుండె పోటు లేదా స్ట్రోక్కు పీలీచే యోజనాకర కారణమవుతుంది.

మద్యం పరిమితంగా
మద్యపాన వ్యసనం.. అధిక రక్తపోటుకు, గుండె వైఫల్యానికి, పక్షవాతానికి దారితీస్తుంది. కాబట్టి, పురుషులు రోజుకు మూడు నాలుగు యూనిట్లకు మించి, స్త్రీలు రెండు మూడు యూనిట్లకు మించి మద్యం సేవించకూడదు.

ఒత్తిడి నిర్వహణ
దీర్ఘకాలంగా వేధించే ఒత్తిడి కూడా గుండె సమస్యలకు దారితీస్తుంది. ద్వారా, యోగా, ఇతర ఉపశమన విధానాల ద్వారా ఒత్తిడిని అదుపులో ఉంచుకోవాలి.

వైద్య పరీక్షలు
క్రమం తప్పకుండా ఆరోగ్య పరీక్షలు చేయించుకుంటే రోగాల బారిన పడక ముందే సమస్య మూలాల తెలుస్తాయి. తరచూ రక్తపోటు (బీపీ), కొలిస్ట్రాల్ పరీక్షలు చేయించుకోవడం ఉత్తమం. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కూడా మరణాలకు చాలా సహజమైన కారణం గుండె కండరాలకు రక్తం సరఫరా చేసే నాడుల (కరోనరీ ఆర్టరీ) వ్యాధులే. జీవనశైలి మార్పులు, అనారోగ్యకరమైన ఆహార అలవాట్ల కారణంగా ఈ వ్యాధి ఇప్పుడు చిన్నవయసులోనే దాపురిస్తున్నది. గుండె జబ్బు నిర్ధారణ అయిన ప్పుడు, నిర్లక్ష్యం చేయకుండా.. నిపుణుల పర్యవేక్షణలో తగిన చికిత్స తీసుకోవాలి.

డా. రోహిత్ పి. రెడ్డి
సీనియర్ ఇంటెన్సివ్ కార్డియాలజిస్ట్
యశోద హాస్పిటల్స్, సోపాజిగూడ, హైదరాబాద్

చిన్న అడుగులతో ప్రయత్నం
గుండె ఆరోగ్యంగా ఉండాలంటే సమతుల్యహారం తీసుకోవాలి. చురుకైన జీవనశైలిని అనుసరించాలి. క్రమం తప్పక వైద్య పరీక్షలు చేయించుకోవాలి. ఆరోగ్యకరమైన జీవనశైలికి మార్గంలో ఏ మాత్రం ఆలస్యం చేయకూడదు. చిన్నదాన్ని అడుగులతో మొదలుపెడితే క్రమంగా మంచి అలవాట్లు వాటంతట అవే పెంపొందుతాయి. ఆరోగ్యకరమైన జీవితం, పరిపూర్ణ ఆయువు సొంతం అవుతాయి.

మన ఆరోగ్యంలో ఊపిరితిత్తుల పాత్ర ప్రధానమైంది. పీల్చుకున్న ఆక్సీజన్ను శరీరానికి చేరవేయడంలో, శరీరంలోని కాల్షియం దై ఆక్సైడేషన్ బయటికి పంపడంలో ఇవి కీలకపాత్ర పోషిస్తాయి. అయితే, చాలామంది శ్వాస సమస్యల తొలి సంకేతాల్ని అంతగా గుర్తించరు. దీంతో రోగ నిర్ధారణ, చికిత్స వాయిదా పడతాయి. ఫలితంగా సమస్య ముదిరిపోతుంది. తొలిదశలోనే రోగాన్ని గుర్తించి మనల్ని మనం కాపాడుకోవచ్చు. ఈ నేపథ్యంలో.. శ్వాస వ్యవస్థ ఆరోగ్యం విషయంలో ఏమాత్రం విస్మయించకూడని ఐదు హెచ్చరికలు ఉన్నాయి. వాటి గురించి తెలుసుకోవాలి. ఆ సంకేతాల్ని అర్థం చేసుకోవాలి. ఆచరణలో పెట్టాలి.

శ్వాస సమస్యకు.. ఐదు హెచ్చరికలు!

- విడువని దగ్గు**
మూడు వారాలకు మించి దీర్ఘకాలికంగా దగ్గు ఉన్నట్లయితే.. ఏమాత్రం తేలికగా తీసుకోకూడదు. అప్పుడప్పుడూ దగ్గు రావడం మామూలు విషయమే. సహజమే. కానీ విడువకుండా వెంటాడితే మాత్రం ఊపిరితిత్తుల్లో సమస్యకు హెచ్చరికగా భావించాలి. అప్పుడూ, దీర్ఘకాలిక బ్రాంకైటిస్, ఊపిరితిత్తుల క్యాన్సర్లకు సూచన అయినా కావచ్చు. ఛాతీనొప్పి, శ్వాసలో ఇబ్బంది, దగ్గుతున్నప్పుడు రక్తం పడటం లాంటివిపట్టడం, ఇబ్బంది పరిస్థితులు దగ్గు దీర్ఘకాలికంగా ఉంటే.. సమస్య నిర్ధారణ కోసం వైద్యుల్ని కలవాల్సింది.
- శ్వాస తగ్గడం**
శారీరక శ్రమ చేసినప్పుడు, రోజువారీ కార్యక్రమంలో భాగంగా మనం తీసుకునే శ్వాస తగ్గి సహజమే. అనిపిస్తే ఊపిరితిత్తుల సమస్యకు అదొక హెచ్చరిక లాంటిది. శ్వాస సరిగ్గా తీసుకోకపోవడాన్ని డిస్పియూ అంటారు. అప్పుడూ, ట్రానిట్ అబ్స్ట్రక్షన్ చల్లనరే డిస్బీజ్ (సీ.ఓ.పీ.డి), గుండె సమస్యల కారణంగా కూడా డిస్పియూ తలెత్తుతుంది. ఏ కొంత పనిచేసినా, విశ్రాంతిలో ఉన్నప్పుడు కూడా శ్వాస తీసుకుంటున్నప్పుడు గసపోస్తున్నట్లు ఉంటే నిపుణులను కలవడం మంచిది.
- నొప్పి, చట్టినెట్టు ఉండటం**
ఛాతీనొప్పి లేదా ఛాతీ పట్టినెట్టు ఉండటాన్ని ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ నిర్లక్ష్యం చేయకూడదు.

ఇది లోపల దాగి ఉన్న ఇతర శ్వాస సమస్యలకు సూచిక కావచ్చు. ఊపిరితిత్తుల ఇన్ఫెక్షన్, న్యూమోనియా, ఊపిరితిత్తుల్లోని రక్త నాళాల్లో అవరోధాలు (బ్లాకేజ్) ఉండే పల్మనరీ ఎంబాలిజం మొదలైన రుగ్గుల తల లక్షణం కూడా కావచ్చు. కొన్నిసార్లు ఛాతీనొప్పి గుండె సమస్యలకు సంకేతమై ఉండొచ్చు. శ్వాస తగ్గడం లేదా తలతిప్పుడం లాంటి ఇతర లక్షణాలతో ఛాతీనొప్పి విడువకుండా, లేదంటే తీవ్రంగా ఉంటే తక్షణ వైద్యం తప్పనిసరి.

- దగ్గుతోపాటు రక్తం**
దగ్గుతోపాటు రక్తం పడటాన్ని హీమాటైసిస్ అంటారు. తక్షణ వైద్యం అవసరమయ్యే తీవ్రమైన వ్యాధి లక్షణం ఇది. ఇన్ఫెక్షన్లు, ఊపిరితిత్తుల క్యాన్సర్, క్షయ, పల్మనరీ ఎంబాలిజం మొదలైన కారణాల వల్ల వస్తుంది. రక్తం పరిమాణం, తరచుడనంతో సంబంధం లేకుండా దగ్గుతో రక్తం పడటాన్ని అసలు నిర్లక్ష్యం చేయకూడదు. సమగ్రమైన రోగ నిర్ధారణ కోసం డాక్టర్ను సంప్రదించాలి.
- శ్వాస ఇన్ఫెక్షన్లు మళ్లీమళ్లీ**
బ్రాంకైటిస్, న్యూమోనియా లాంటివి వచ్చినప్పుడు రావడం ఊపిరితిత్తుల ఆరోగ్యం బాగాలేదనడానికి సూచన. అంతేకాకుండా రోగ నిరోధక వ్యవస్థ బలహీనపడడంనడానికి హెచ్చరిక కూడా. ఇలాంటి లక్షణాలు కనిపించినా, ఎక్కువ కాలం కొనసాగుతున్నా డాక్టర్ దగ్గరికి వెళ్లాలి.

చలికాలంలో జలుబు, పుల్ల లాంటి శ్వాసకోశ సమస్యలు వీడిస్తుంటాయి. చలి కారణంగా ఎక్కువ సేపు ఇంట్లోనే గడపాల్సిన పరిస్థితి ఉంటుంది. దీంతో ఒకరి నుంచి ఒకరికి వైరస్లు సులువుగా సోకుతాయి. అంతేకాదు, పొడి వాతావరణం రోగ నిరోధక శక్తిని బలహీనం చేస్తుంది. మనకు అందుబాటులో ఉండే వివిధ పండ్లతో రోగ నిరోధక శక్తిని బలోపేతం చేసుకోవచ్చు. ఆరోగ్య సమస్యలను దూరంగా తరిమికొట్టవచ్చు.

చలికాలపు ఫలాలు

- నిమ్మజాతి పండ్లు:** విటమిన్-సి అధికంగా ఉండే నారింజ లాంటి నిమ్మజాతి పండ్లు రోగ నిరోధక వ్యవస్థను బలోపేతం చేస్తాయి. చలికాలపు రుగ్మతలైన జలుబు, పుల్ల నుంచి కాపాడతాయి.
- యాపిల్:** ఫైబర్ సమృద్ధిగా ఉండే యాపిల్ తీర్చిదిద్దే వ్యవస్థకు మేలు చేస్తుంది. ఇందులో విటమిన్లు, మినరల్స్ కూడా పుష్కలమే. యాపిల్ ఆక్సిడైట్లకు మంచి వనరు.
- ఆరటి:** ఏడాదంతా అందుబాటులో ఉండే ఆరటిలో పాపాపియం పుష్కలం. చిరుతిండికి మంచి ఎంపిక. తొందరగా శక్తిని ఇస్తుంది.
- దానిమ్మ:** యాపిల్ ఆక్సిడైట్ల గని. ఎన్నో ఆరోగ్య ప్రయోజనాలు ఉన్నాయి. పండుగా తిన్నా, సలాడ్లు, యాగర్ట్లతో కలిపి తీసుకున్నా మంచిది.
- కివీ:** విటమిన్-సి, కె, ఫైబర్తో కూడిన కివీ పండు పోషకాల భాండాగారం. రుచికరమైన కివీ పండును అలానే తినొచ్చు. లేదంటే పూల్ సలాడ్లలో కలిపి తీసుకుని ఆస్వాదించవచ్చు.
- బెల్లీ పండ్లు:** స్ట్రాబెర్రీ అయినా, బ్లూబెర్రీ అయినా.. చలి బారిన నుంచి మనల్ని మనం రక్షించుకునేందుకు ఉత్తమ ఎంపిక. బెల్లీలో యాపిల్ ఆక్సిడైట్లు, విటమిన్లు, ఫైబర్ పుష్కలంగా ఉంటాయి.
- ద్రాక్ష:** ఆకుపచ్చ, ఎరుపు, ఊదారంగుల్లో దొరికే ద్రాక్షలో యాపిల్ ఆక్సిడైట్లు అధికం. తియ్యని తియ్యని ద్రాక్ష చిరుతిండికి మంచి ఎంపిక. ప్రీతీలో పెట్టుకుని అప్పుడప్పుడు తినొచ్చు. సలాడ్లలో కలుపుకొని కూడా రిఫ్రెష్ కావచ్చు.

జుట్టు.. ఫట్టు! అలోపీసియా సమస్య

వివిధ ఇన్ఫెక్షన్లు, జన్యుపరమైన లోపాలు, పోషకాహార సమస్యలు, హార్మోన్ల అసమతుల్యత, కణజాల రుగ్మతలు, హెయిర్ డై యుట్టుబావాలు, హార్మోన్ల ఇంజక్షన్లు, లైంగిక సాంక్రమిక వ్యాధులు మొదలైన వాటివల్ల అలోపీసియా తలెత్తుతుంది. హార్మోన్ల విషయానికొస్తే.. హైపోథైరాయిడిజం కూడా ఓ ప్రధాన కారణమే. వైరస్, బ్యాక్టీరియా, ఫంగస్ కేలాలు హానికరంగా పరిణమించవచ్చు. ఒత్తిడి ఓ పెద్ద శత్రువే. అంతేకాదు, కొవిడ్-19 తర్వాత చాలామందిలో ఈ సమస్య తీవ్రంగా మారింది. కొందరిలో మాత్రం మూడు నుంచి ఆరు నెలల్లో మళ్లీ కొత్త జుట్టు పుష్పిస్తుంది. కొన్నిసార్లు ఏడాదికిపైగా పట్టొచ్చు. దీనిపై ఇంకా అధ్యయనాలు జరుగుతున్నాయి.

- సంకేతాలు-లక్షణాలు**
- వెంట్రుకలు పలుచబడటం.
 - వృత్తాకారంలో రాలిపోయి, ఆతుకులు ఏర్పడటం.
 - తీవ్రమైన పొక్కు గురైనప్పుడు కూడా కేలాలు రాలిపోతాయి.
 - కీమోథెరపీ లాంటి చికిత్సలూ ఓ కారణమే. అయితే, ఈ పరిస్థితిలో జుట్టు సాధారణంగా దానంతట అదే మళ్లీ పుష్పిస్తుంది.
 - తామర, వెంట్రుకలు చిట్టిపోవడం, తలలో వాపు మొదలైన వాటివల్ల జుట్టు రాలిపోయి పొలుసలా ఏర్పడుతుంది. ఈ లక్షణాల్ని జాగ్రత్తగా గమనించి, వైద్యులకు వివరించాలి.

నిర్ధారణ
రక్త పరీక్ష: జుట్టు రాలడానికి మూల కారణం తెలుసుకోవడానికి డాక్టర్లు రక్త పరీక్ష చేస్తారు.
ఫుల్ పరీక్ష: ఒకేసారి పెద్దమొత్తంలో ఊడిపోకుండా లేదా అని తెలుసుకోవడానికి, జుట్టు చేతితో లాగి పరీక్షిస్తారు. రాలిపోవడం ఏ దశలో ఉందనే నిర్ధారణకు సంబంధించిన పరీక్ష ఇది.
సాల్ట్ బయోప్సీ: వెంట్రుకలు రాలడానికి ఏదైనా ఇన్ఫెక్షన్ కారణమా అని నిర్ధారించడానికి స్కాల్ప్ బయోప్సీ చేస్తారు.
లైట్ మైక్రోస్కోపీ: జుట్టు కుదుళ్లలో (హెయిర్ షాఫ్ట్) ఏదైనా సమస్యలు ఉన్నాయో తెలుసుకోవడానికి మైక్రోస్కోపీ పనికొస్తుంది.

మూలాల్ని బట్టి చికిత్స
జుట్టు రాలడానికి అనేక కారణాలు ఉంటాయి కాబట్టి, ఆ కారణాన్ని బట్టి చికిత్స చేస్తారు. ఇన్ఫెక్షన్ వల్ల అయితే వైద్యులు శక్తిమంతమైన మందులతో వైద్యం చేస్తారు. అదే హార్మోన్ల అసమతుల్యత వల్ల వస్తే.. హార్మోన్ రిఫ్లెక్సెషన్ చేయాలి ఉంటుంది. వీటివల్ల కూడా ప్రయోజనం కనిపించకపోతే హెయిర్ ట్రాన్స్ ప్లాంటి ఉత్తమం. అయితే, చాలా సందర్భాల్లో తొలిదశ చికిత్సతోనే సమస్య తగ్గిపోతుంది. అర్థావయోలలో (యాపీ) లైట్ ట్రీట్మెంట్, ప్లేటిలెట్ రిచ్ ప్లాస్మా డెరివ్ లాంటివి అలోపీసియా చికిత్సకు ఉపకరణం కూడా.

బాల్యానికి చక్కెర చిక్కు!

పిల్లల్లో రోజురోజుకూ టైప్-2 డయాబెటిస్ కేసులు పెరుగుతున్నాయి. ఈ విషయాన్ని కింగ్ జార్జి మెడికల్ యూనివర్సిటీ (కేజీఎంయూ) వైద్య నిపుణులు కూడా నిర్ధారించారు. సమస్య మూలాలను వారు లోతుగా చర్చించారు.
జన్యుపరమైన కారణాల కంటే జీవనశైలి, అలవాట్లకు సంబంధించిన సమస్యల్లో టైప్-2 డయాబెటిస్కు మూలమని డాక్టర్లు ఆరోపణ. ఇప్పటి పిల్లలు ఇంటికంటే బయటి తిండికి ఎక్కువ అలవాటు పడిపోయారు. ఇన్ఫెక్షన్లు, మూలిగి సక్కువ తాటివంటలు.. చదువు, మార్కులు, ర్యాంకుల విషయంలో విపరీతమైన ఒత్తిడి పడుతున్నది. ఏది ఏమైనా చని వయసులోనే మధుమేహం బారినపడటం సమాజానికి మంచిది కాదు. కుటుంబ సభ్యులెవరికీ ఇంతకుముందు మధుమేహం చరిత్ర లేకపోతే.. కొత్త తరం నుంచి అది మొదలవుతుంది. ముఖ్యంగా వ్యాధి మూలంగా కార్యాధిక వయస్సున 17 నుంచి 40 ఏండ్ల మధ్య పని సామర్థ్యం విషయంలో రాజీవడార్లు వస్తుంది. ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ మెడికల్ రిసెర్చ్ ప్రకారం వయసుతో నిమిత్తం లేకుండా ఉత్తరప్రదేశ్ జనాభాలో 18 శాతానికి మధుమేహం ముప్పు ఉంది. ఈ అధ్యయనాన్ని బట్టి వారంతా కూడా ప్రీ డయాబెటిస్ వర్గానికి చెందుతారు. అయితే, ప్రీ డయాబెటిస్ లక్షణాలు ఉన్నవాళ్లు మధుమేహం సమస్యకలకు కాకుండా ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోవచ్చు. ఇందుకు జీవనశైలి మార్పులు చేసుకోవాలి.